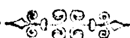
નકશે સુલેમાની

ઊર્ફે

શદાદી બેહસ્તકા ઊરદુ ખેલ.

નાટક તીન બાબકા.

વાસ્તે આસો આંમકે છાપકે ઈજ્હાર કીયા.

જમનાદાશ ભગવાનદાશની કંપની.

જબાંને ઊર્દુ બાહર્યે ગુજરાતી

હરૈક તરાંહકી કીઆહતી ઔર ફસાહતકે સાથ

બકોશીશ ઈજ્હાર કીઆ.

—:0:—

મુંબઈ

ઈમ્પીરીઅલ પ્રેસમે છાપા.

ઈ. સ. ૧૮૮૩. સને હીજરી ૧૩૦૦.

કીમ્મત તીન આને.

૧૯૨૦

નકશે સુલેમાની

યાને

શહાદી બીહીશ્તકા ઊરદુ ઓપેરા.

---:o:o---

તખતા.

મુજફ્ફરશાહ...... હુસનબાદકા તખ્તેનશીન.

મેહેરઅંગેજ.... મુજફ્ફરશાહકી બેટી.

વજીરે આજમ... મુજફ્ફરશાહાકા વઝીર.

કોટવાલ........ હુસનાબાદકા.

કોબાદ...... ... ઈસ્ફહાન શેહેરકે અમીરકા લડકા.

શદાદ... .... હફશાનકા આદમી, કોબાદકા નોકર.

ગુંગી... ... ... શદાદકી ઓરત.

શાહેજીન... ... એક ફીરસ્તા. ગયેબી ખબર દેનેવાલા.

આસમાન પરી. પરીઓકી સરદાર.

ઈસમાલ જોગી. ભૂતોકા શાહા.

કમકીયા દેવી. } ઈસમાલ જોગીકા ચેરી.
લૂના ચમારી. }

ઉસકે સીવા દેવ, જોગી, બાગબાં, વ દરબારી, નકરી, વગયેરાં, વગયેરાં.

---:o:---

શાહ, વજીર, અમીર, ઊમરાવ ઔર સબ દરબાર મુનાજાત કરનેમે મશગુલ હુએ.

રાગ—બીહાગ.

(લયેલી લયેલી પોકારૂં મએ બનમે) એહી તરજ.

હમ્દ ઈયારબ હએ તુજકુ સઝાવાર;
દોનો આલમકા તુંહી હએ મુખતાર—ટેક.
બાદશાહ હએ તું જીનો બશરકા,
ઔર માલીક હએ શમશો કમરકા,
આસમાનો જમીકા તું સરદાર—હમ્દ,
તેરા જુલ્વા હએ હર શયમેં ઝાહેર,
એશુબા હએ તું હર સયપે કાદેર,
જાંહા દેખો વાંહા હએ નમુદાર—હમ્દ.
તુ હએ ખાલીક ઔર હમ હએ મખલુક,
તું હએ રાજીક ઔર હમ હએ મરજુક,
તું હએ ગફ્ફાર હમ હએ ગુનેહગાર—હમ્દ.
તું હએ શરતાજ શાહોકા જીશાં,
ઔર ગદાઓકા હાંમી હએ હરઆં,
બેકસો નાદીમોકા નીગેહ દાર—હમ્દ.
વસ્ફમે તેરે કાસીર જબાં હએ,
ઔર બયાં તેરા સબ લા બયાં હએ,
એ હરીફ હએ બીચારા દીલ અફગાર—હમ્દ

———:0:———

બાબ પહેલા—પરદા પહેલા.

દીવાનખાના.

(બાદશાહકો ફરજન ન હોનેસે ગમ કરના).

(ગોરાતા હય હમે કાંકાં એ કીસ્મતકા બદલજાના) એકી તરજ.
બાદશાહ—નહી અબ જીસતકી ઉમીદ મુજે મેરી ખુદાયા હએ;
મુજે ઇસ દરદને બેજાં બીલકુલ હી બનાયા હયે—ટેક.
સહી શાહી તો મએને કી હમેશાં દારે ફાનીમે;
મ્વારીક વાયદેકે પએગામ, અજલકા અબતો આયા હયે—નહી
નહી મરનેકા મુજકો દર, રહુંગા કબ તલક જીંદા;
જવાની પુરી હો કે મુ, બુરાપે મે દીખાયા હયે—નહી.
મગર સોંપુ કીસ્સે શાહી, નહી ફરજંદ હયે મુજકો;
બ વખ્તે મર્ગ અમ્રેગમ, એ મેરે દીલકો છાયા હયે—નહી.
ઇનાએત એક દુખ્તરકો, કીયા હયે ફજલસે અપને;
નહી ઉસ્સે ચલે શાહી, એ અંદેશાં સમાયા હયે—નહી.

બયેત.

અફસોસ હએ કે બાગહો ઔર ઉસમે નહો ફુલ;
આએસા ચમન હો સબઝભી તો ઉસપર ખાકો ધુલ;
અફસોસ હએ કે જાહાડહો અગર ઉસપર ન હો ફલ;
કીઉ નહી દરખ્ત અગએસાહી ઉગતેહી ગયા જલ;
અફસોસ હએ કે હશમતો દૌલતભી હએ બેશુમાર;
લેકીન નહી હએ વારીસ, તો ઉસકો કબ હએ કરાર;
હીજાહી સીતમ હએ અલમ હએ ઔર તીસપર ગમ;
ફરજંદકે ન હોનેસે ઘુંટતા હએ મેરા દમ.

(આયેનાકા ફુટના ઔર દો પરીઓકા જાહીર હોના.)

(મોરા સઈયાં કરે ચતરાઈ રે) એહી તરજ.

પરી—નાહાક ઈતના તું રંજ કાહે પાવેરે,
રંજ પાવે દુઃખ ઉઠાવે, નાહક જીઆ તું જલાવેરે—ટેક.
પાવે પાવેરે તું મનકી મુરાદ અપની;
વારીસ શાહીકા તોરે ઘર આવે—નાહક.
દેના દેનારે શાહા તું ઉસ્કો રીયાસત,
નકશે સુલેમાની જો કોઈ લાવે—નાહક.

(શાહાકા ખ્વાબસે બેદાર હોના ઔર ગભરાના.)

બયેત.

બાદશાહ—ઈલાહી એ કીયા મયેને દેખા હયે ખ્વાબ;
દોડો અએ હયેલે કારો શીતાબ;

(વજીર, કુતવાલ, અમીર સબ દોડ આતે હયે.)

(નક્કા હોતા હયે અએસાબી ગુલઅનદામ કંહી) એહી તરજ.

સબ—ગુજરા કયા અંદેશા હમકો શાહેજીશાન કહો;
કયા કિયા ચાહાતેહો બનદોકો ફરમાન કહો—ટેક.
કીસલીએ મુનતેસીર ઈતને હુવે હો અએ શાહા;
કોનસે ગમને કિયા આપકો હએરાન કહો—ગુજરા.
હએ અફસોસ અએ શાહા, કીયુ નહી દેતેહો જવાબ;
બંધ કીયુ આંખે કીયે, હો કીયું પરેશાન કહો-ગુજરા.

(વજીરકે આગે શાહાકા વસીઅેતનામા કરના.)

(ખુદાયા શુકર અએ પરવરદીગાર) એહી તરજ.

શાહા—અયે હયેલેકારો તુમસે અબ હુઈ રૂખસત હમારી હએ;
હુઈ હયે જીંદગી પુરી બસ, અબ મરનેકી બારી હએ-ટેક.

મગર એ યાદ રખો લાવે જો નકશે સુલેમાની;
મેરા તખ્ત ઉસ્કો દેના, તુમ રીયાસત ઉસ્કી સારી–અરે.
મહેરઅંગેજ મેરી દુખ્તરકીબી ઉસે કરો શાદી;
મેરેતો નખ્લકે ગુલજાર મે વો ગુલ પ્યારી હએ—અરે.
ખુદા દે સામ્રમેરે મરનેકા તુજકો અએ મેરી બેટી;
તેરેતો વાલીદકી અસ્પે અજલપર અબ સવારી હએ–અરે.

(શાહાકા મરના મહેરઅંગેજકા ગમ કરના.)

(હાએ એ અનઘેરી ગાર) એહી તરજ.

મહેર—દારે પીતા મોહે માર,
નેનન નાહી બંધ કરોજી ઉજરા સગરા દયાર,
બેવારી સબ હો ગઈ દુખીયા વાલીદ નાહી સીધારોરે,
જીનેપે હમરે ધુલ પરેરે જો તુમ ન હો સરદાર–ટેક.
બેચેન હએ એ બેટી તેહારી બોલત નહી બાતભી એક;
રોરો મએને અંખીઆં સુજાઈ હો જાતું હુશીયાર–દારે.
બાપ મોરે કએસી નીંદ, તોહેકો ચેનસે કએસા તું સોયા;
ખોલ અંખીયા તોરે પઈઆં પરત હું દયાકી બાંગ દેદાર-દારે

——·——0:0:0——————

આબ પહેલા—પરદા દુસરા.

રસ્તા.

(ગએરત ન આઈ તુજકો કુચ યાર બેશરમ) એહી તરજ.

કોબાદ—મએ કબતલક ફલક સહું તેરા સીતમ ભલા;
ઈસ મુફલસીમે કીઉ રખું સાબીત કદમ ભલા–ટેક.
મોહોતાજ એક નાનકા તુંને કીયા મુજે;
ઈસ ગમોમે જીતે રહે કએસે અમ ભલા—મએ.

લરકા અમીરકા હું મય્યે અબ હો ગયા ફકીર;
ઇસ ગમમે કોઇ ન હાય્યે છુતે મેરા દમ ભલા-મય્યે.
થા જર જો મેરે પાસ તો આતેથે દોસ્ત સબ;
ઔર મુફલસીમે પાસકો હોવે મેરા ગમ ભલા-મય્યે.
એક હબશી મેરા નોકર હય્યે કહેતા હય્યે વોભી યું;
મય્યે નોકરી કરૂં કીયું બેદામો દીરમ ભલા-મય્યે.

(શદાદકા આના ઔર કોબાદસે રજા ચાહાના.)

(કંગનવા મોરા કરસે સરક ગયોરે) એહીતરજ.

શદાદ-નોકર ન મોહે અપના તુમ અય્યે સાહેબ જાનોરે-ટેક.
કોબાદ-હુવા બેવફા તું કય્યેસા,
શદાદ-હમકો ચાહીએજી પૈસા—નોકર.
કોબાદ-પયેસા કાંહાસે લાનારે,
શદાદ-તો મય્યેભી હું ભાગાનારે—અબ દીજીએ મુજકો રજા,
કોબાદ-નહી હાથમે હય્યે કૌરી,
શદાદ-કયેસી બજારમે જા દોરી,
કોબાદ-નહો શદાદ મુજસે બેવફા તું મેરા માનોરે—કાં હોગા
તેરા જાના.
શદાદ-મીલે જીસજા પેટભર ખાના—નોકર.
કોબાદ-હમ હય્યે મુફલીસ બીચારેરે,
શદાદ-ફુટે નસીબ તુમારેરે,
કોબાદ-ખોયા સબ અપના માલો જર, ખુલે બખ્ત કબ અપના,
શદાદ-એતો હો ગયાજી સપના,
કોબાદ-તોભી હકસે ઉમીદ રખતે હયે તુમ દીલમે ઠાનોરે-નોકર.

(એતો મજનુંહી હોગા દીવાના) એહીતરજ.

ફ્રોબાદ—તંગ મુજપે એ કએસા જમાના, અપનાભી હો રહા હએ બીગાના.

લાઓકો દેતાથા આબદાના અબ નહી મુજકો મીલતા હએ ખાના;

કીસકો જા શકલ અપની બતાના, બસ બીયાબાન જાકે બસાના;

હોરી શદાદ મએને એ બસ્તી, તેરાજી ચાહે વાં તુને જાના.

(ફ્રોબાદ જાને ચાહતા હયે ઉસ્કો રોકકે.)

(ગોરી ચલી આસરે ફીરબી કબ્રુ આના) એહીતરજ.

શદાદ—એ દનદોગ્ર શેહેરકે વજીરને ફીરવાયા;

ઇસ મુલ્કકે શાહકો મૌતને આ દબાયા;

મરતે વખ્ત વસીઅત કરવો મરાહએ દાના;

જીસકે પાસ સુલેમાની નકશ જો તુમને પાના;

ઉસ્કે સરપર રખના તાજ મેરા શાહાના;

મેરી દુખ્તરકાભી શોહર ઉસેહી બનાના;

વો નકશ મીલ ગર મુજકો તો શાહી પાયા.

ઇસ મુલ્કકે શાહકો મૌતને આ દબાયા.

(જાલીમ જાનીરે) એહી તરજ.

ફ્રોબાદ—કાંહાં શાહીરે ઔર કાહાં તું ગુલામ ભલા—ટેક.

નકશે સુલેમાની પાવેતો હો શાહ તેરે હાથ કીસ્મતરે આવેગા, કાંહાં.

જંગલ બસાતા હું મએતો અબ જાકે કર બાદશાહી તું અએ બેવફા—કાંહાં.

(લટનકસે હમ જાતે જંગપર હજરત બાહાદુર લટકન) એહીતરજ.

શદાદ—પુરવ પછમ ઉતર દખન ઢુંઢું જાકર મએ ઇસ આન;

જમીન તોડું આસમાન ફોડું પર ન છોડું નકશકા ધ્યાન—ટેક.

ઝાડી ખાડી પાહાડી ફાડી પીકે તાડી હું મસતાન;
ઈમ્આતો યાહાંકા શાહાબનુ યાકે દેખું કબરસ્તાન-પુરવ.
દેવાંકો દોકું જીનકો પીરું સાગ ઉજાડું પરસ્તાન;
વાંખી ગર નહી પાવું તો મસાનમે અબજા સયેતા
ન—પુરવ.

અરમન જરમન ઈંગલન્ડ રૂસી ફ્રેન્ચ ચીની તુરકસ્તાન;
કલકતા મદરાસ દેખુ દેખુ સાગ હીંદુસ્તાન-પુરવ.

——:o:——

બાબ પહેલા—પરદા તીસરા.

જંગલ.

જોગીઓકા તપ કરનાં.

(અપને શાહાજાદે આલમકે લીયે) એહીતરજ.

સબજોગી-હરસે ધીયાન લગાવો સાંઈજી હરસે ધીયાન લગા
વોરે—ટેક.

લકડીસે તુમ હાડ જલાવો, બાલ જલાવો જેએસે ઘાસ;
ઈયાદકી દાતા કરકે પવન તુમ પ્રેમ અગન સીલગા
વોરે—હરસે.

આયા દમતો આદમ હએ ઔર દમ નહીતો બેદમ હએ;
દમપર નાહી રખ ભરોસા અપને બચનકો નીભાવો
રે—હરસે.

(કોબાદકા જંગલમે આના જોગીઓકુ દેખ તાજુબ હોના.

બયેત.

કોબાદ—દુનીઆસે અબતો તંગ હુવા મએ બેશુમાર;
બસ્તીમે ચએન હએ ના હયે વીરાંનેમે કરાર;

દીલ ચાહતા હય્એ જોગી મય્એ હોજાઉ જરૂર;
ઝગદેશી જમાનેકે ઈન લોગો સા હું દુર;
ફીર તહરાં ઈયાદે હકમે મશગુલ હય્એ સબકે સબ;
ગોયા ગયે દુનીયાકો ભુલ સબકે સબ;
મય્એભી આલ્લાકા નામકા લેતાહું અબજોગ;
દોનો જાહાંકા ઓડીંગા ઈસ દીલસે શોગ.
(આજ હોગા ખુશીકા ગાના) એહી તરજ.

કોબાદ—ગુરૂરાજ જગસે મય્એ મનકો ઉઠાયા, જોગલેનેમે યાં હાં ચ્યાંઈ આયા—ટેક.
ન રખ્ખુ બાબલ ન રખ્ખુ મૈયાં, ના હય્એ ભઈઆ કો ઈમાં જાયા;
દેખકે જગકે સમજ મનમે આઈ ઓટી હય્એ સગરી માયા—ગુરૂ.

(સંગ દીલના થસું બતાવીસું કબી નહી) એહીતરજ.

સબજોગી—એ કવારે પુત નાહી જોગકા તું ધ્યાન રખ;
છાંદ એ ગુમાન મનસે પીઆરી અપની જાન રખ.
જોગમે હય્એ દુખ બોહોત સહેગા કએસા પુતતું;
એ બાતમે એ સાપ્ર હોતો હોગા પીઆરે ભુત તું.
દીન હય્એ તોરે ખાને પીનેકે તું બરતામે ગુજાર;
કાચી ઉમર હય્એ તેહારી જા અબી તું અએશ કર.

બનજારા.

કોબાદ—તંગ જીનેસે જબ આયા, તબ દુનીઆસે દીલકો ઉઠાયા—ટેક.
કોઈ દાદ ન લે હય્એ મેરી, અએસી મોહોતાજીને ઘેરી

સખ્ત મુજપર હુએ સમાયા—તબ.

મએ એક અમીરકા ફરજંદ, થા દોલતમે સદા ખુર સંન,

સબ દોસ્તોમે વોહ ઉડાયા—તબ.

યાતો જોગી ગુરૂ મુજે કરદો યા જરસે દામન ભરદો,

અરજ મએને એ અપની સુનાયા—તબ.

(લયેલી લયેલી પુકારૂં મએ બનમે) એહી તરજ.

સબજોગી—કાહે મનકો તું અપને દુખાવે, દુનીઆ હરકી દયાસેરે પાવે;

પર એ પુછ્તા હુએ તોહે ગમખાર, નેકીસે યા બદીસે હો જરદાર;

રાજી હો જીસપે હમકો સુનાવે દુનીઆ હરકી દયાસેરે પાવે;

કોબાદ—નેકીસે મીલતી હુએ કએસી દોલત, ઔર બદીસે મીલે કએસી હશમત;

મોહે પહેલે ગુરૂએ સુનાવે,

સબજોગી—દુનીઆ હરકી દયાસેરે પાવે.

(ગુરૂ સાચ્ય સીવા ગમ તુજો કોઈ નહી) એહી તરજ.

જોગી—હોવે નેકીસેતો રાજી તોપે ભગવાનરે;

તોહેકો વો આજમાવે બહોત—ટેક.

અવલ નેકોપે આવે હુએ સંકટ, ઉસ દુખસે નહી હોવે પીછે ઇનસાનરે—તોહેકો.

ઔર બદીસે મીલે જલદી દોલત, પરવો પીછે હોગા દો જખકી સેતાનરે—તોહેકો

બયેત.

કોબાદ—રાહે નેકીપર હું કાએમ નેક રાહા દીખાઈએ;

બાદ રંજકે ગંજ કએસા મીલતા હુએ ફરમાઈએ;

સાધ મે કરતા રહુંગા આફતોમે અયે ગુરૂ;
પર મએ નેકી કરકે બનુંગા દુનીઆમે સુર ખરૂ.

(કાહેકો મુરત મુખકો રાજ) એહી તરજ.

સબજોગી—દયા કરે ભગવાન, તોહેપર દયા કરે ભગવાન–ટેક.
નેકીકા અફસુન દેતે હએ તોહે, પર તું ઈશે હરઆંન–તોહે,
નેકી માતા હોવેગી પરસન બનેગા તું ઈશાન–તોહે.
ઓર બદીકાભી લએ અફસુન કરજો લગે આસાન–તોહે.
કમકીયા દેવી હો ઈસ્સે પરસન, જગા સકેગા મશાન–તોહે.

——:o:——

બાબ પહેલા—પરદા ચોથા.

રસ્તા.

(સમજ મન સમજીને લાગ સુધરવા) એહી તરજ.

કોબાદ—ખુદાયા કર કાયા મએ તેરી બડાઈ, રહા નેકીકી મુજકો બતાઈ—ટેક.
તેરી કુદરતકા સારા તમાશા દેતા અજાએબ દીખાઈ,
દોનો જહાંમે તેરાહી હએ જુલવા જીસકી હએ સબ રોશનાઈ—ખુદાયા.
હુરો મલાએક જીન્નો બશર સબ, તેરે હએ ફરમા રવાઈ,
રજાક કુલકા હએ મવલા તું બરહક, સનઅત તેરી હએ સમાઈ—ખુદાયા.
ચાહે જીસે બાદશાહત તું બખશે, બખશે કીસીકો ગદાઈ;
જીલ્લત કીસીકો દેખાવે તું સાહેબ, દે ઈજ્જત કીસીકો સીવાઈ—ખુદાયા.
હુકમ તેરા હર શએપર રવાહએ કુદરત તેરી એકતાઈ;

જો તું કરે સબ સજાવાર તુજકો, બુરાઈ કરે યા ભ
લાઈ—ખુદાયા.
શાજી રજાપે હરીફ હું મએ તેરે મુજસે ન કર કજ અદાઈ;
દીન રાત મુજપર તેરે કરમકી ઘટા વો રહેનીત છાઇ-ખુદાયા.

—o—

બાબ પહેલા—પરદા પાંચવા.

બાગ.

મુસ્સદસ.

૧-માલી—આતા હએ બાગમે કોઈ ચોર બદ ગોહર;
મેવે ચુરા લે જાતા હએ વો રોજ બે ખતર;
સોચો તો સહી ઉસકે ગીરફતારીકા હુનર;
કીસ તરેહ આવે હાથમે વો ચોર નામવર.

(દુસરા સદાદકુ દેખકર બોલતા હયે.)

૨-માલી—આતા હયે સામનેસે કોઈ બેખતર ચલા;
શાએદકે વોહી હોવે હએ જીસકા જીકર ભલા,

બયેત.

૩-માલી—છુપ જાઓ જબતો ગોશગે જલદીસે અએ હરીફ;
દેખો વો આકે કરતા હએ કયા કાર પુર કસીફ.

(ગએરત ન આઈ તુજકો કુછ યાર બેશરમ) ઓહીતરજ.

શાદાદ—લાના જરૂર હએ મુઝે વો નકશ ખુબતર;
જીસકે લીએ પરેસાં મએ ફીરતા હું દરબદર—ટેક.
ઢુંડું કાંહાવો નકશે સુલેમાનીકો મએ અબ;
દેતા નહી હએ કોઈબી ઉસકા મુઝે ખબર—લાના.
તાલાશમે મએ ઉસકે ન કોતાઈ કરૂંગા;
જેહેમત હજાર ખીચુંગા લાઉંગા ઢુંડકર—લાના.

કયા ખુશનુમાં હય્યે બાગ નીહાય્યેત એ દીલ ફરેબ;
અવે લગે હય્યે જાબજા કયા ખુશ અદા મગર—લાના.
બાંઉ સમર એક તોડકર ઈસ બાગસે હરીફ;
તા આસરા હો મુજકો મોટે ખુબકા જરર—લાના.

(માલીઓકા બાહેર નીકલકર શદાદકુ પકડના.)
(દર ચાલે હાલે દીલમા નોંધાલો) એહીતરજ.

સબ માલી—અલો આવો આવો ડોકોજી, એ ચોર મીલા હય્યે હાતમે,

૧ માલી—બહોત દીનોસે આયા હયે,
૨ માલી—મેવે ચોરા ખુબ ખાયા હય્યે,
૩ માલી—મુજકોભી સતાયા હયે, એ ચોર મીલાહય્યે હાતમે.
૧ માલી—હા પીટો પીટો ખુબ ઈનકો,
૨ માલી—જીતા ન છોડો તુમ ઈનકો,
૩ માલી—ઠોંસે તમાચે ગુડગી લાત,
૧ માલી—ઈરકે એીવા ન કરો બાત,
૨ માલી—પાવે સજાતબ એ બદજાત, એ ચોર મીલાહય્યે હાતમે.

શદાદ—અરે હાય્યે હાય્યે કયા કીયા મય્યેને, તુમારા કીયા લીયા મય્યેને,

૧-માલી—ચુપ ચુપ નાપાક મતકર બાત,
૨-માલી—ઉપરસે મારોજી લાત,
૩-માલી—મરજાવે તા એ કમજાત, એ ચોર મીલા હય્યે હાતમે.
૧-માલી—જીંદા ન તુજકો છોરેંગે,
૨-માલી—તેરી હડી ફસલી તોરેંગે,
૩-માલી—હાથ પાંઉ મરોરેંગે,
૧-માલી—સરકો તેરે ફોરેંગે,

૨-માલી—લાઓ સીતમકર છોરેંગે, એ ચોર મીલા હએ
હાતમે.

શદાદ—અબ બસ બસ યાંહે જાનેદો, આગમ જરાતો પાનેદો,

૧-માલી—છોડો મત ઇસકો જીનહાર,

૨-માલી—મારો લાતેં ઓર દો ચાર,

૩-માલી—હકીકત અબ કયા હયે તકરાર, એ ચોર મીલા હયે
હાતમે.

——:o:——

આબ પહેલા—પરદા છઠા.

જંગલ.

(કોબાદ ગુંગાકો લેકર આતા હયે)

કોબાદ—જબ કીયા તું મુહસે ગુંગી હએ તુજેહ કોઈ જંગલમે
દાલ કર ચલા ગયા નહી?

ગર મએ જો તેરી મદદકો વાંહા ન આતા તો મારે
ભુખકે તુ મર જાતી,

ગે મત મેરા એક શદાદ નામકા નોકર હએ ઉસસે મએ
તેરી શાદી કર દગેંગા,

(દુરસે શદાદ રોતા હુવા આતા હએ)

(ભાગો જલદ ભાગો સારે ભાગોજી મએદાનમે) એહી તરજ.

શદાદ—મારે અએસી માર મુજકો હો ગયા મએ નીમદમ;

હાએ કોબાદ છોડ તુજે, મએ ઉડાતા હું એ રંજ—ટેક.

કોબાદ—તેરા અએ શદાદ કએરા હો ગયા હાલરે;

સરતો કીસીને ઝુતોંસે કીયા હએ તેરે લાલરે—મારે.

ઈસસે તેરી શાદી હોગી દેખતા હએ કીયા ઈસે;

લાયા જંગલસે ઉઠા મએને તેરે વાસ્તે—મારે.

શાદાદ—શાદી ઈસ્સે મએ કરતા લાંઉ કાંસે ખાનેકો;
મએતો હું મઓતાજ સાહેબ, પણી ઔર દાનેકો—ટેક.

(તુજ બીન સઈયાં નીકસ જીયા જાયરે) એહી તરજ.

કોબાદ—હો નાહક ઈતના તું રંજ કાહે પાવેરે,
કરનેકો પસન નેકી બદીકો,
મનતર હમતો સીખકર આયેરે—હો નાહક.

(યા લંગરવા ચતર સુગરવા) એહી તરજ.

શાદાદ—કરના એનાએત દામેસે એક મંત્ર મોહેકો પીયારે
રે—ટેક.

તાએ નોકર બને તવંગર દુઃખ ન કોઈ મોહે મારેરે;
અએસો ખુશીમે ઉમર હમેશા ચેગ તેરા ગુજારેરે—કરના.

કોબાદ—નેકીકા ખ્વા હએ ઔર તું બદીપર હોતા હએ
આમાદારે;

મેતો હમેશાં નેકીકા હી નોશ કરંગા બાદારે—કરના.

શાદાદ—નેકી બદીસે મુજકો ગરજ કયા જલદી તવંગર કીજેરે;
જીસસે પએસા જલદી મીલે બસ મંત્ર વોહી મોહે
દીજેરે—કરના

બયેત.

કોબાદ—જલદી જો ચાહેતો હોગી બદી પરસન;
ગર સબ્ર કરેગાતો નેકીસે હોગા નામ રોશન.

શાદાદ—હમે નહી ગર્જ હમારા નામ કરને રોશન;
મુજકો તો બદી હએ પરસન.

બયેત.

કોબાદ—જબતો લે એ આકૂસું બદીકા,

મુખ્તાર તું હો જાયેગા શયતાન સભીકા;
જાકે અબ મશાન બશાના તુંને અબ્બે શદાદ,
વાંહા એ અફસું પહરના લેગા શયેતાન તેરી દાદ;
યે હબશન જો ખડી હયે ગુંગી દુખીઆરી,
ખીદમતમે ર્‍હેગી હરઆન બીચારી;
આજ મએ નામે ખુદાકે હોતા હુ મશગુલ,
ખુદા જલ્દ કરે મેરી ઈલિતેજા કબુલ.

———:o:———

બાબ પહેલા—પરદા સાતવા.

દીવાનખાના.

(આગે તો હમસે ઈસ કદર થા ન કબુ આલગ અલગ)
એહી તરજ.

મહેર—ગુલશનમે ગુલ શીગુફતા હએ લેકીન કાં હયે કદ્રદાન;
બુલબુલ ન ઈસ ચમનમે હએ, ન બાગમાં હએ કદ્રદાન,
ચમકે હએ ગોહર હુસ્નકા લેકીન નહી હએ જોહરી,
આલમમે જેબાં ક્યા ઉસે, જીસકા નીહાહો કદ્રદાન,
જોબનતો આયા જોશપર કર ગએ વસીએત એ પીદર,
નકશે સુલેમાની જો લાવે વો બગુમા હો કદ્રદાન,
આતસે હુસ્ન ભડકી હયે લેકીન બુજાવે કોન ઉસે,
યા રબ તું જલદી ભેજદે મેરા જીહાં હો કદ્રદાન.

(પરીકા બાગમે જાહીર હોના ઔર મેહેરકો ખાબમે
કોબાદકો દીખાના ઔર ઉસકી તારીફ કરના.)

ચંદરાવલી.

પરી—મત દરદો ગમ ખા અએ મહેર પ્યારી, તગતો મેહ
કદ્રદાં હયે ખરા;

તેરે હુસ્નકે બાગકા એ ગુલેતર, દેખ એહી બાગબાં હએ પ્યારા;

ગોહર હએ તું તો એ જોહરી હએ, તુ હએ શમા તો એ પરવાના હએ;

નકશ ગુલેમાનીકા ભી એ માલીક, હોગા ખુદા કે એહી ફુજલસે;

ઇસકો ખુલાકર કર ઇસ્સે શાદી ઇબાદતમે એ જવાં હએ ખડા;

ખુલવા વજીર ઔર કોટવાલ કો તું, કર હાલ એ સબ બયાં હએ પ્યારાં,

નામ કોબાદ હએ જંગલમે વો, ઇબાદતમે વો જવાં હએ પ્યારાં.

(પરીકા ગાએબ હોના ઔર મહેરકા ખાબસે બેદાર હોના ઔર ગભરાના.)

તાલ તીતાલા જલ્દ.

મહેર—કોઇ આવો જલ્દ કયા મએ દેખારી,

અરે દોરો સબી જલ્દ આવો અભી,

નહી દેખા કછુ જો પાયારી—ટેક.

ખાબ યે આયા અજબ, એ કીયા હુવા ગજબ દીલ ગભરા રહા હએ તેરા,

રાહત ગુમ ગઈ સજધજ નઇ, સાન નઇ રંગ નઆ ચાલ નઈ,

એ કીયા ખાબ મુજે આયારી—કોઈ આવો.

(વજીર કોટવાલ ઔર સબ નૌકર આતે હુએ.)

(અરે દેશ છાંદ ચલે પરદેસી) એહી તરજ.

સબ—તુમને શાહાજાદી કયું શોર મચાયા,
ગભરા રહે હો કીસ લીએ કહીએ,
કયું હમ સબકો જગાયા—ટેક

(કયા કહે હાલત હમારી એહતો અબતર હો ગઈ) એહી તરજ.

મહેર—ખાબમે દેખા હુએ હમને આજ આપને યારકો,
આમ્રમે દેખા હુએ ગોયા માહે પુર અનવારકો,
તાબપર અપની અગર માહાતાબકો હોવે ગુરૂર,
તો જરા દેખો મેરે ખુરશીદ કે રૂખસારકો,
ઢુંઢકે જંગલમેસે લેઆના તુમને જલ્દ અબ,
કરના વારીસ તખ્તકા મેરે ગુલે ગુલજારકો,
બંદગી કરતા જંગલમે બએથા હુએ વો બાદશાહ,
નામ હુએ જીસકા કોબાદ અબ લાવો ઉસ સરકારકો,
હુએ સુલેમાનીભી નકશ ઉસ સાહેબ ખુબાંકે પાસ,
ખુલ્દસે આતી હુએ હુરે મુજરે એ સરકારકો.

(કયું રે ખડા હીન્દુસ્તાની) એહી તરજ.

સબ—જાકે શાહજાદી લે આવે જીસ જગા ઉસકો પાવે,
નકશ સુલેમાની હો પાસ જીસકે,
તખ્ત પર ઉસકો બીઠાવે—ટેક.

—o—

બાબ દુસરા—પરદા પહેલા.

જંગલ.

દેવીકા મનદર.

(શદાદ ઔર ગુંગી પુજાકા સારા સામાન લેકે દોનો આતે હએ)

(હમારી મદદઆં કએસે જાણ) એહી તરજ.

શદાદ—હમારી મદદકો ભેજદે દેવી મમદા ખીરકી દોહાઈ;
બાવન જોગી ચોસઠ જટકી હમારી મદદકો ભેજદે
દેવી—ટેક.

લુના ચમારી જલદી આ નરસુ આપના મુહ દીખલા;
માહા ગુરૂ કે મનતરકા જાવે કેસા સાચ પના—હમારી.
તા મએ અપની પાંઉ મુરાદ, દીલ હો મેરા ખુરમશાદ;
જલદી મુજકો કર આવારા, તેરી કરતા હું મએ યા-
દ—હમારી.

(દેવીકા નમુદ હોના ઔર શદાદકા ગશ્ત ખાકે ગીરના.)

બયેત.

કમકીયાદેવી—મેરે નામકો જપતા થા તું મુદામ,
બયાં કર તેરા મુજસે કયા હએ કામ;
હુવા મેરે દીદસે કાગીઆબ,
તો ગાફેલ હુવા તું અએ ખાના ખરાબ;
હુવા બે ખુદ મુજે યાં બુલા,
મએ જાતી હું ના કામ અબ તું રહા,
(દેવી જાતી હએ ઔર ગુંગી ઉસકો રોકતી હએ.)
તો જલદ ઉઠા ઇસ બદ અનજામકો;
તા દરસત કર મએ ઇસકે કામ કો;

અએ કમબખ્ત મુજસે કર અપના બયાં,
ખુદાઇ મુજે તુને કીયું કર યાંહાં.

(અએ શાહેજીન પ્યારે અરદાક) એહી તરજ.

શાદાદ—અએ માતા મેરી કર મુજપે દયા કુછ બેઅદબી
તેરી ખીદમતમે—ટેક.

તેરા ચેરા કંઇ દીનસે હએ મેરી માતા મુસીબતમે;
રંજો અલમ કર દુર ગેરેસે હું મએ નીહાએત આ-
ફતમે—અએ

નકશે સુલેમાની પાણી માતા નકશે સુલેમાની પાણી;
નકશે સુલેમાની પાણી શાહા મએ ઇસ દેસકા હો
જાણી—અએ.

શાહા ઇસ દેસકા હો જાણી ગુલામ કોબાદકો અપના
બનાણી;
રહું ફેર ન મએ મુસીબતમે રંજો અલમ કર દુર
ગેરેસે—અએ.

બયેત.

દેવી—તેરી એ અર્જ અએ શદાદ કબ મનજુર હોતી હએ,
ફકત નામે સુલેમાસેતો બદી દુર હોતી હએ;
ઓર ઉસ્કા નકશ જીસ જા હો બદી ઉસજા આવે કબ;
તુ કએસા બેસમજ હએ બદીસે રખે મતલબ;
નહી નકશ સુલેમાની મેરે ગુસ્સેભી પાવે,
હમતો હએ મઓતાજ ઉસકે તેરે હાત કયું કર આવે.

(સખીઆ હમારા મહેલ કાંહા હએ) એહી તરજ.

શાદાદ—મેરી માતા કર તુ મેરે પર દયા,
દેવો નકશ મુજકો ન બાના બતા,

નવાજેશ નહી વો કરેગી મુજકો,
તો મએ જીંદગીસે હું આપની ખફા—ટેક.

(મામુર હું શોખીસે શરા રતસે ભરી હું) એહી તરજ.

દેવી—હનમનકી કસમ હએ કસમ મમદા ખીરકી;
તીસ પર કસમ હએ માહા ગુરૂ મેરે પીરકી—ટેક.
વો નકશ નેકીકા હએ બદી મેરા નામ હએ;
વો નકશકી તલબમેતો નેકીકા કામ હએ—હનમનકી;
લેકીન ભલાઈ કરતી હું મએ એક તેરે સાથ;
ઈસમાલ લોગોસે મએ કહુંગી તેરી બાત—હનમનકી.
તુજકો કહેગા આવેગા ઉસકે ધ્યાનમે;
શહાદ તું જરૂર આના કલ મસાનમે—હનમનકી.
મંગલકી શબકો હોતી હએ ઉસકી સભા;
મએ જાતી હું તું ઉસ્સેહી પાવેગા મુદદા—હનમનકી.

———:o:———

આખ દુસરા—પરદા દુસરા.

દીવાનખાના.

(કીસીકા દરદ દીલ જાલીમ) એહી તરજ.

મહેર—ન ગભરાએ અએ દીલે મુસતર તેરા ગમખાર આ
તા હએ;
તું બુલબુલ જીસકા હએ વોહી ગુલે ગુલજાર આતા
હએ—ટેક.
ન મરનેપર હો આમાદા કરતા તાહા મુલ તું મરીજે
ઈશ્ક;
મસીઆ તેરા દીખાને અબ દીદાર આતા હએ—
ન ગભરાએ.

મસીઆ તેરા આકર જાન, તુજકો બખશેતો બહેતર;
નહી કાતીલ પએર હરગાં લીએ તલવાર આતા હએ—
ન ગભરાએ.

(વજીર, કોટવાલ, શાહજાદે કોબાદકો બા ઇજત લાતા હએ.)

(છુટી કયેદથી તુતીઈ જાદુ) એહી તરજ.

વજીર ઔર કોટવાલ—તેરે કહેકે મુજબ હગને પાએ હએ
ઇનસાન;

હએ સારે ઇસગેહી વો નીશાન—ટેક.
બંદગી કરતા બયેઠાથા જંગલમે એહી જીશાન;
આબ ઇરકે હકમે કયા ફરમાન—તેરે.
નકશે સુલેમાની તો નહી રખતા હએ આએ જાન;
ઇસસે સારે હગ હએરાન—તેરે.
સોંપે રીયાસત ઇસકોતો શાહાકા તુટેગા ફરમાન;
નહી આગે બહડતા હએ કુચ ધ્યાન—તેરે.
નકશે સુલેમાની ગર લાવે દુસરા કોઇ ઇનસાન;
હએ સારે ઇરમેહી વો નીશાન—તેરે.

(આવત મોહેરી) એહી તરજ.

મહેર—મએને દેખારી દેખારી મોરા જાન,
પ્રાન કરપે મએ કુરબાન એહી મોરા પ્યારા પ્યારા,
નકશકા હગેગા મોરા એ વાલી બાગે શાહીકા માલીક,
આફત મોરી તાલી સાહમાન કીની મોહેકો,
હુઇ એ ખુશહાલી આપે વારીરી વારીરી મોરા પ્રાન
જાન—મએને.

બયેત.

કોટવાલ—શાહાજાદી જયસા તું આહાતી હવે વએસા હો
ગા કબ,

નકશ પહેલે દેખે ઇસકો શાહી હમતો દેવે જાન;
તેરાભી હરગીજ મીજાને ન દેંગે ઇસ્સે હાત,
તેરે વાલીદકી ભલા કએેસી કરે રદ પીઆરી બાત.

(સુનો સુનોરે જનાબા સુનલો) એહી તરજ.

મહેર—માનો માનો કરો જીદ નહી માનો;
એ પીઆરા મેરા નકશ લાવે બેશક શાહી પાવે—ટેક.
ફુરોકા સાયાથા ઇસ પર શાહી એ પાવે પાવે;
ગર અભી નહી નકશ લાયા આખેરશ લાવે લાવે—માનો.
દુસરા કોઇ નકશ લાવે ઉસ્કો દો શાહી શાહી;
દેસનીકાલ હમ હોકે લેવે હમ રાહી રાહી—માનો.

(ગુલકે લીયે હમ આએથે પર ખાર લે ચલે) એહી તરજ'

ફારાદ—શ્રીદવીતો હએ તાબ એ ફરમાન તુમારા;
પર જાુઠા હએ ફરમાન ઔર વા પીઆન તુમારા—ટેક.
વો નકશ જીસકે પાસ હો શાહી હો મુબારક;
વો વરલકા લુંટેગા ગુલીસ્તાન તુમારા—શ્રીદવીતો.
નજદીક મેરે નકશે સુલેમાની નહી હએ;
મીલના નહી અએ પીઆરી એ આસાન તુમારા—
શ્રીદવીતો.

(ઓ દીલજાનની સોવે મતવાલારે) એહી તરજ.

મહેર—અરે મેરે પીઆરે તું કાહે ગભરાવે—ટેક.
તોરે બીના જાની જીયરા મેરારે,
ચએન એક પલ ન આવે—અરે.
નકશ સુલેમાનીકા માલીક તુંહી હએરે,
વીરસેમે તોરે વો આવે—અરે.

(તુજબીન સૈઈયાં નીકસ) એહી તરજ.

ફોલાદ—જાની મોહે જાને દે મોહેકો હમ્મે જાનારી—ટેક.

નકશ પહેલ લાવું શાહી ધીર પાણી,

પહેલે કીસ્મત અજમાનારી—મોહે.

ઔર કોઈ જો લાવે શાહી ધીર પાવે,

હો દોનુ બે ઠીકાનારી—મોહે.

(હો કયાં ગયો શાહજાદા જાની પ્યારો) એહી તરજ.

મહેર—લાલ ચીંતા નાહી કછુ તુંને કરના, હું મમ્મે કુરબાન—ટેક.

નકશી સુલેમાકાં માલીક તુંહી હમ્મે,

દીલમે હરગેજ ન ડરના—લાલ ચીંતા નાહી કછુ તુંને કરના.

——:o:——

આબ દુસરા—પરદા તીસરા.

કબરસ્તાન.

(અરી બેસવા તુંને એ કયા કીયા) એહી તરજ.

શાદાદ—મયાલુ માહાગીર આલી જનાબ,

હમારી તું ઉમીદ બરલા સીતાબ;

તેરા ચેરા હમ્મે તુજસે ઉમીદવાર,

દીખા દરસન અપના તું આલીવીકાર;

અમ્મે ઈસમાલ જોગી ગુરૂ માહારાજ,

દયા કર મદદકો મેરે આના આજ.

(ઈસમાલ જોગી અપને દેરેમેસે બાહેર આતા હયે.)

(રાજા હુ મમ્મે કામકા) એહી તરજ.

ઈસમાલ જોગી—જોગીઓકા હું ગુરૂ ઔર જટીઓકા સરદાર;

પીરોંકા માહાબીર હું ઔર પલીદોંકા સરદાર;
ઇસમાલ જોગી નામ હએ પર કએસી મેરી સાન,
દેવ જીન હએ સારે મેરે તાબે એ ફરમાન;
મંગલકી શબકો હમારા જગતા હએ મસાન,
જીન્દા હોતે હએ યાંહ મરે હુવે ઈનસાન;
લુના ચમારી કમકીયા દેવી દેવી ભવાની આવ,
નાચકે મેરે રૂબરૂ જીદ્દા મેરે બહેલાવ;
આગર અપને ખાનેકા લાના તુમને સાથ,
કોઈ સુવા કોઇ બીલ્લી કોઈ મુરદેકે પાંઉ હાત.

(કાપ્ર કૂટકે લુના ચમારી આતી હએ.)

(સારેતીન પૈસે સેર મછલીના બેચુંગી) એહી તરજ.

લુના ચમારી—યાદ કરતે તેરેહી મએતો હાજીર હુઇ—ટેક.
તું ગુરૂ હએ સબકા બેશક નામદાર;
લુના ચમારી તેરી બેશક તાબેદાર—યાદ.

(મેરે ભંગર મીયા) એહી તરજ.

કમકીયા દેવી—નહી હુઇ એક ઘડી નહી હુઈ એક ઘડી,
ચેરી તેરી ખીદમતમે હાજીર ખડી—ટેક.
સુવે બીલ્લી તાજે પકરકર મએને પકાઈ [illegible]જ,
ખાકે તુમને ખુશ હોના અએ ગુરૂ માહારાજ—નહી.

(ગુરૂકે પીછેસે ગુંગી એક સુવા સુગાકે ખાતી હએ ઔર
ઉરદો કએ હોતી હએ શદાદ ઉરદો મારકે પુછતા હયે.)

બયેત.

શદાદ—અરે કયા હુવા શએતાન જાદી,
કીયા ખાઇતો કયા બોલ; (ગુંગી સુવા દીખલાતી હગો.)

કયા સુવે ખીલ્લી લાહોલવલ્લા,
કુવતઈલ્લા ઉલ અલી ઉસ અજીમ.

(સબ દેવો દેવી શદાદકો પકડ જમીનપર ડાલતે હએ.)

(રખ ભારા સર ઉપર લટકનસે ધર કદમ) એહી તરજ.

સબ દેવ—પરા કીસ લીએ લાહોલ—કીયા હમ પર કયું સીતમ;
દાલા હમપે આલમ નહી તુંને ગમ કરે કુછ કરમ ટેક.
કમકીયા દેવી—કહે ગર ગુરૂ માહારાજ કરે સર તેરા કલમ;
ખાવે ભુનકે તુજે હમ બહમ કરે કુછ ન કરમ—પરા.

બયેત.

શદાદ—ગુરૂ માફ કરના તું મેરી ખતા,
ખબર નથી મુજકો મએ અનજાન થા;
મેરે હાલ પર કીજીઓ કરમ,
નહી અપને બંદેપર કરના સીતમ;
ઇસમાલ જોગી—કીયા હું માફ મએને જા તેરી ખતા,
મગર મારા જાવે ફીર યું કહા;
અલ બયેઠ ખાના ખા મેરે સાથ,
કહી કમકીયાને મુજે તેરી બાત;
શદાદ—હીલાઈ એ કયેસા હએ હમપર સીતમ,
એ સુવે ખીલ્લી કએસે ખાવેંગે હમ;
ઇસમાલ જોગી—કયા સોચતા હએ અબ ખાના તું ખા,
મતલબ તેરા હએસો બર લાવુંગા;
કમકીયા—એ જંગલી કયા જાને ખાના એ,
ઇને ખાના કાહેકો ખીલાના એ;
ઇસમાલ જોગી—નહી ભાતા હએતો મત ખા અજીજ,
નહી તુજકો ખાનેકી હએ તમીજ,

શાહાદ—ખુદા ઇસ ખાનેસે રખે મુજકો દુર,
એ બોલ્લી સુવે તુમી ખાવો હુજુર.

બયેત.

ઇસમાલ જોગી—સુન ઇનસાન મતલબ તેરાતો બર લાતા હું ગએ,
રીયારત પાનીકી તદબીર તુજકો દીખાતા હું ગએ;
નહી નકશે સુલેમાની તું હમસે પાવેગા ઝીનહાર,
મગર દુસરા નકશ તુજકો દેતા હું યાર;
તું ઉસ્કો પાસ રખકે જો કુછ મુદદા ચાહાવે,
તો દેવી કમકીયા ફોરન તેરી મદદકો આવે;
આબ તું જા દરબારે શાહીમે, તીલસ્માત ઇસ્કા દેખકે,
હએ નકશે સુલેમાની કહેદે ઇસી તરાંહસે જાકે;
તીલસ્માત ઇસ્કા દેખકર તખતપર બીઠાએંગે તુજકો;
ઉડા ફેર અએસો આશરત ઔર યાદ કરના તું મુજકો.

———0:0:0———

બાબ દુસરા—પરદા ચોથા.

રસ્તા.

(દાંદીએકા શહેરમે ઢનઢોરો ફીરાના ઔર ઉદર સબ કોમ આતી હએ.)

(આલિફમે તું યાદ કર અલ્લાહકો આદમ) એહી તરજ.

દાંદીયા—હયે રંગ હયે રંગ અયે મીસકીન બીચારો;
શાહ તખતપર બયેઠા હએ લો ખયેરાત સીધારો—ટેક.
બેશક સુખી હો જાવોગે તુમ સારે દુખીઆરો;
શાહી તુજે શાહ હોવે મુબારક એ પુકારો—હયે.

દામન ભરેગા ઝરસે તુગારા અયે મારો;
શાહ તખ્ત પર બયેઠા હએ લો ખએરાત સીધારો–હયે.
શાહા કોબાદ આલી જનાબ જહાંપના હએ નામ;
હો ઉસ્કા નીઘાહબાન ખુદાવંદ તું મુદામ—હયે.
દુશમન જો કોઈ ઉસકા હએ સર ઉસકા ઉતારો;
શાહ તખ્ત પર બયેઠા હયે લો ખયેરાત સીધારો—હયે.

———:o:———

બાબ દુસરા—પરદા પાંચવા.

મહેલ.

(મહેલકી અગાસી ઉપર કોબાદ ઓર મહેર અંગીજ બયેઠે હયે.)

(દુરસે આગેથે સાકી સુને મયે ખાનેકો હમ) એહી તરજ.

મહેર—શકલ પર અપની મુજે કુરબાન હોને દીજીએ;
પુરા દીલકા મુદદા અયે જાન હોને દીજીએ—ટેક.
આપકે બીન તંગથી સદ શુક્ર પાઈ તુમે;
મેરી મુશકીલ અબીતો આસાન હોને દીજીએ-શકલ.
ચુમનેદો મુસ્કફ્એરૂ સદકા અપને હુસ્નકા;
અપને દીલમે મુજે મહેમાન હોને દીજીએ—શકલ.
રાત દીન ઝુલફોમે તેરે તંગથી પાઈ તુમે;
અબ મોહીયાં સાદીકા સામાન હોને દીજીએ—શકલ.
કોબાદ—ચીરકે દીલ તુજકો અએ પીઆરી સમાના ચાહીએ.
દીલતો કયા હએ અપની આંખોમે બીઠાના ચાહીએ-
શકલ.

હએ કસમ મહેતાબકી તું હએ સરાપા નુર મહેર;
લોહે દીલપર તેરે નકશેકો ખુદાના ચાહીએ—શકલ.

(રૈયત બખ્ખેરાત લેનેકો આતી હૂએ.)

(ભાગો જલ્દ ભાગો સારે ભાગોજી) એહી તરજ.

દોનો—આવો મીસ્કીન આવો મુસાફર આવો સાંઈ દાનકો;
 ઝરતો કયા હૂએ નામકો હમ દે ખોદાકે જાનકો—ટેક.

૧-ફકીર—રેનેવાલે દેહેલીકા હું આયા હીન્દુસ્તાનસે;
 વાં લડાઈ હો ગઈ બચ્ચકે આયા જાનસે—રેનેવાલે.
 શુક્ર હયે ખુદાયા અબતો હો ગયા હૂએ મેરા કામ;
 હોંદ તક મખ્ખે લેતા જાઉંગા અખ્ખે શાહા મખ્ખે તેરા ના
 મ—રેનેવાલે.

૨-મુગલ—બખ્ખેર બારે મરાખ્ખે શાહા મન ઈરાની હમ ગરીબ;
 દુકાન શરબત કર્દ બુદમ જીઆમે દો રફત શાકીલ-બખ્ખેર.
 તાબ મહેર બાદ કાખ્ખેમ ઝીલ્લે યઝદાં બરતોબર;
 દાદ બખ્ખેરાત ખુબમરા દરદ દીલમ શુદમ—બખ્ખેર.

૩-વાણીઓ—જાતનો છું વાણીઓ મરી ગયોછે દીકરો;
 મારી અલી નાસી ગઈ છે ને રહી ગયોછું એખલો—
 જાતનો.
 હવે અલી બીજી કરીસ સર્જીઙ મલીછે રકમ;
 ઈશ્વર તને રાખે સુખી રાખી મારી તેં શરમ—જાતનો.

૪-મરેઠો—મી ગરીબ બીશામન રાજા દાન તુમી માલા દીયા;
 ઠકુર બાલે મુખ્ખે માઝે તેનચ્યા આશીરવાદ ગીઆ—મી
 ગરીબ.
 કાખ્ખે સાંગુ ગામ ગામ અથાં ઝાલા માઝે કામ;
 છત્ર પતી સાંગીલ તુલા સઘલે રાજા હિન્દુસ્તાન—મી
 ગરીબ.

(સબ જાતે હય્એ, દોનો ખુદાકી બંદગી કરતા હય્એ.)

(સમજ મન દમડી દમકા મેલા) એહી તરજ.

દોનો—કીયા હય્એ કરમ તુંને અપના ખુદાયા;
ગુલો ફુલ ફુલકો એક જા મીલાયા—ટેક.
નેકી કે ગુલસનમે ધુમ ખુશીકી હરએકને મચાયા;
હમ બંદે તેરે તું મવલા હમારા સદા રખ તેરા હમપ-
ર સાયા—કીયા.

—:O:—

બાબ દુસરા—પરદા છઠા.

રસ્તા.

(શદાદ ઔર ગુંગી આતે હય્એ.)

(મોતી મહેલકે બીચ માહારાનીકા બંગલા) એહી તરજ.

શદાદ—રાજા મય્એ હો જાઊરે તોહે રાની બનાઉ—ટેક.
ઈરમાલ જોગીકી મય્એ મદદસે તખ્ત હીંયાકા પાઉરે-તોહે.
તું માહારાની મય્એ માહારાજા કીયુ ન મજે અબ ઉરા
ઉરી—તોહે.
વાવારે મેરી કાલી કાલી જોરૂ મીઠાઈ તુજે ખીલાઉરી-તોહે.

—O:O:O—

બાબ દુસરા—પરદા સાતવા.

મહેલ.

(અલેફસે તું યાદ કર અલ્લાહકો આદમ) એહી તરજ.

સબ—શાહ કોબાદ આતે હય્એ તાજીમ કીજીએ;
મુજરેકો સર ઝુંકાઈએ તસલીમ કીજીએ—ટેક.
એ શાહા નેક ખુ હય્એ આ દીલ વ દરીઆ દીલ
કીયું કર ન દસ્ત બસ્તા હો તકરીમ કીજીએ—શાહ.

(શાહકા તખ્તપર આકે બયેઠના ઔર રામીશગરકા ગાના.)

(પનીઆ ભરનકો ચાલી; રાગ—માડ) એહી તરજ.

રામીશાગર—હોવે મુબારક રાજ અરે માહારાજ તોહે.
લાલોકા તાજ ઔર હીરેકા એ તખ્ત,
કોયું નહી જેબાંદે સાજ અરે માહારાજ તોહે;
હમ બે કસોકે હાત તેહારે હકને રખલીયો લાજ અરે
માહારાજ તોહે.

(કોટવાલ અપને સાથ શદાદ ઔર ગુંગીકો લાતા હએ.)

બયેત.

કોટવાલ—એો અએ અહેલેકારો મેરી બાતપર ખીયાલ;
દીલપરતો સબકે હોવેગા રંજો અલમ કમાલ;
મરહુમ શાહાકી હમતો વસીએત માનેગે;
વોહ નકશ જીસકે પાસ હો શાહા ઉનકો જાનંગે;
હબશી એ તખ્તો શાહીકી રખતા હએ દીલમે આશ;
કહેતા હએ નકશ સુલેમાની હએ મેરે પાસ.

(પાલાગુ કર જોરી શામ મુજસે ખેલો ન હોરી) એહી તરજ.

મહેર—ઈસ્કો યાંહાસે નીકાલો લેજાકે આખી માર દાલો—ટેક.
જુઠા એ દાવા કરતા હએ મુજી હએ નકશતો અજમાલો;
વર ન કરો કતલ ઈસ્કો ઈસીદમ સરસે બલા સબકે
તાલો—લેજાકે,

(સબ શદાદકો પકડતે હએ શદાદ દેવીકો યાદ કરતા
હએ ઔર સબકો અંધા બનાતા હએ.)

(તુજ બીન જીઆ નીકસ જીયા જાએરે) એહી તરજ.

શદાદ—ઓ મેરી દેવી મએ જાતા હું માગરે;

તોરી કરામતસે અબ અંધે હોવે માનેતા દરબારમો
સારારે—ટેક.

(અગર યુંહી હરદમ સતાતી રહેગી) એવી તરજ.

સબ—ખતા મોઆફ સાહેબ કીજીએ હમારી;
નહી હમકો પએછાનથી કુછ તુમારી—ટેક.
તુમારે હએ નોકર હમ લીજે શાહી,
કરેંગે કોબાદકી મીલકે ખ્વારી—ખતા.
તખ્તપર બએઠો તાજ બી પહેનો;
મગર આંખે રોશન કીજે હમારી—ખતા.

બયેત.

શાદાદ—દીખલા કરશમાં અપના અએ દેવી ઝીશહુર;
આંખે ઈનકી રોશન કર તું અબ ઝરૂર.

(રૂહે સીહા સીહાએ રૂહ) એવી તરજ.

સબ—નીચે તખ્ત કે ઉતર ઉતર, તેરે બાએસે હુવા જરર;
તુજસે હમથે સારે બેખબર, કીયા ફરેબ તુંને મુજીબ
ર—ટેક.
તું હએ મહેર બેશક બદખીસાલ, તુજે કરના ચાહીએ
હલાલ;
ઈરદે ઈશ્કમેથી પાયા માલ, ચાલ કાહાબાકી કી બદ
ગોહર—નીચે.
મેરા વીરસા છીન બેહયા બેથા તખ્તપર તુ પુર જફા.
નહી તુજકો શરમ હએ જરા મારૂ તેગ યા તુજે તબર—
નીચે.
મહેર કહેતે હએ તુજે એ હમ, બનાતુ એ શાહકો સનમ;

વર ન ખાવેગી તું રન્જો ગમ ઓર હોગી શેહેરસે બ-
દર—નીચે.

(સભામે દોસ્તો ઈનદરકા આમદ આમદ હએ) એહી તરજ.

મહેર—હો તુમતો કીયા વલે મુજસે અગર જહાં ફીર જાએ;
મગર એ પીઆરે તો દીલ મેરા કાંહા ફીર જાએ—ટેક.
ફીરૂ મએ ઈસ્સે હો બખ્ત મેરા બરગીસ્તા;
ફીરે કયા બખ્તે ખુદાવંદે દો જહાં ફીરજાએ—હો તુમતો.
ફીરે ન ગુલતો બુલબુલકો કાહેકા ફીર ગમ;
અગરચે બાગ ફીરે યાકે બાગબાં ફીર જાએ—હો તુમતો.
કસમ ઈશ્કીતો ન રહું ઈસ્સે મએ ગરદા;
અગર મુજસે જમીન ઓર આસમાં ફીર જાએ-હો તુમતો.

(ગુલ ખીલે ચમનમે રંગ બેરંગા સારે) એહી તરજ.

ફોબાદ—સાથ મેરે ઉઠાવે રંજ તું કીઉ માહા પારા;
રહે હંયા આરામસે મત કર જીકો દુખીઆરા—ટેક.
મેરા નસીબ ફુતા હએ સુનલે અએ મેરી જાની;
કરના બરબાદ મેરે સાથ તેરી જીંદગાની—સાથ.
મએતો જંગલ ભટકુ હોવે તુજે હએરાની;
વાંહા કાંહાસે મીલેગા વખ્તપે દાના પાની—સાથ.
મુજે રૂખસત કર તું ખુશીસે અએ દીલ આરા;
રહે હંયા આરામસે મત કર જીકો દુખીઆરા—સાથ.

(એજી મોહે તુમને લાએ સેંયા) એહી તરજ.

મહેર—હજી મએ ન માનુ તુમરી બતીયાં,
તુમરે દુખસે ફતે હએ છતીયાં.
કતે ન તુમ બીન રતાયાં,
હજી મએ ન માનું તુમરી બતીયાં;

પ્રીતમ પ્યારે કરો મોહે સાથી,
સુખ દુખ મે રહે એક દઈઆં,
રહેંગે તુમ હમ મીલકે બહમ,
પરૂ મએ તુમરે પૈયાં.

(તું આ જાન જર) એહી તરજ.

કોબાદ—હએ મહેર ફીદા તુજપેતો હરઆન મેરી જાન;
બેજાર નહી તુજસે હું મએ માન મેરી જાન—ટેક.
મહેર—બેજાર નહી હએ તો મુજે સાથ રખ અપને;
મરજાઉંગી મએ સુજ તેરે અએ માન મેરી જાન-હએ.
કોબાદ-કીઉ સહેતી હએ જંગલકી તું અએ પ્યારી અબ દુખ;
કરને નહી ચાહાતા તુજે હએરાન મેરી જાન—હએ.
મહેર—સુજ તેરેતો જીનતભી મુજે દોજખસી હએ યાંહાં;
તું હએતો ઝાહાનમભી ગુલીસ્તાન મેરી જાન—હએ.
કોબાદ—ગર મરજી યુંહી હયેતો ચલો અએ મેરી પ્યારી;
ભતકેંગે અફસોસ બીયાબાન મેરી જાન—હએ.

(આપકોતો અએ મીયાં મએ જાનતા નંહી જરા) એહી તરજ.

શાદાદ—જલદી ઈન કરેબીકો યાંસે તુમ નીકાલદો;
ઈયાંસે તુમ નીકાલદો બલા એ સરસે તાલદો—ટેક.
પોશાક શાહીભી લો છીન ઝુદ દોનોસે;
શહેર બદ્ર કરકે ઈનકો તુમ ફકીરી હાલ દો—જલદી.

બયેત.

કોબાદ—અરે ઓ મલુન શરમ નહી તુજકો જરા,
પાસ સાહેબકાભી આહ અપને નહી તુ કીયા;
હીસને અએસા તુજે આજ મારા જાલીમ,
તુને કુચ મરતબા જાના ન હમારા જાલીમ;

ઝરકી ખ્વાએશસે મુઝે શેહેર બદર કરતા હએ,
મીલ ગયા રાજતો યું જોરો જબર કરતા હએ;
બયેર કયા કામ મુઝે તેરી રયાસ્તસે હએ,
કુચ નહી હમકો ગરજ દોલતો હશ્મતસે હએ;
લેકીન એ કહેતા હું કે તું કીજીઓ અદલો ઈનસાફ,
રખીઓ સબ અપની રૈયતપર નીહાયત અલતાફ;
હોગા આ દીલતો ગુના બખ્શેગા તેરા ખુદા,
વર ન દોજખ તેરી હોવેગી ઓ શયેતાન સજા;
પર મએતો લેતા હું ઈસ વખ્ત અબ જંગલકી રાહા,
કીસ દુનીઆસે સદા મુઝે બચાવે અલ્લા;
દરો દીવાર હશરતસે નજર કરતે હએ,
રુખસત અયે અહેલે વતન હમતો સફર કરતે હએ.

——0:0:0——

બાબ તીસરા—પરદા પહેલા.

મહેલ.

(એલા કૂરેબ હમને યારો ખુબ રોજે શબ) એહી તરજ.

શાદાદ—ઈસમાલ જોગીકી જો ઈનાયત સદા રહે,
કીયું ન બખ્ત મેરા હર એકસે જીવા રહે;
કહેતે હએ કયામતમે હોગા બદકા હાલ બદ,
દેખા કીસીને હસર અબીતો મજા હએ;
નેકીપનેકી રાહામે મેહેરો કોબાદ હએ,
તુજકોતો અએશ વાંહા મીલેગી કચ્ચ નહી;
અએ દેવી કમકાયા મેરી મદદો આના તું
હનમનકી પુજા હમીશા અતા રહે.

(કલસે તુ બેકલ હએ ઈઆર કયા તુજે આજાર હએ) એહી તરજ.

કમકીયા દેવી—અએ બની આદમ કીયા હએ ઈયાદ કીઉ
તુને મુજે;
કોનસી મુશકીલને ગેરી હએ ભલા આકર તુજે—ટેક.
કીયા તેરા મતલબ હએ વો મુજસે બયાં કર સીતાબ;
તેરી એ ઉમીદ બર શદાદ હોગી કામે આબ—અએ.

બયેત.

શદાદ—અએ મેરી માતા તુજસે અરજ કરતા હએ ગુલામ,
પાવેગે જન્નત કીયામતમે જો હુવે નેકનામ;
લેકીન મએનેતો અપના બદીમે પોહેલેહી લીખાયા નામ,
જીસસે જન્નત મુજકો હો ગઈ બીલકુલ હરામ;
ઈસ લીએ તું એક બીહીસ્ત ઈસ દુનીયામે કર તૈયાર,
ઉસમે જાકે મએ રહું તો મકસુદે દીલ આવે બર.

બયેત.

દેવી—તેરા એ અરમાન શદાદ પુરા હોવેગા,
પર કંઈ ઈનસાનકી જાન તુ ઈસમે ખોવેગા;
ગુલશને જન્નતકો બનાએગે હમારે ભુતપર,
રોજ એક આદમકા ખુન પીલવા તું મગર;
પાક દામાન એક ઔરત કરકે તાલાશ,
દરપે જન્નતકે હાજીર કીજો તાહો નકાસ;
ખુન જબ ઉસ નાજનીકા ભુતોકો પીલવાએગા,
તબ તેરે લીએ જન્નતકા દર સદા ખુલ જાએગા;
ઉસકે આગે અન્દર ન જાના તુને જીન્હાર,
વરના લુકમા તુ ભુતોકા હો જાએગા હોકે ખવાર.

(સોતન ગર ગએ ગએરે) એહી તરજ.

શાદાદ—હું મએ બહોત હએરાનરી નાજની અએસી લાવું કાંહાસે—ટેક.

રોજ ખુન એક આદમકાતો આસાનીસે દુંગા મએ,
પર પાક દામાન ઓરતકી હો કએસી મુજકો પીછાનરે—હું મએ.

(ગુંગી ઈસારા કરકે મહેર કે લીએ કહેતી હએ.)

(ભલારે મએતો લાઈ શરાબકા જામ) એહી તરજ.

શાદાદ—બેશક વએસી હએ વો નેક નામ મહેર અંગેજસે હો મેરા કામ—ટેક.

ભુતોકો ખુન પીલાંઉગા ઉસકા, ન હોગી જો વો મુજસે રાણીરી—બેશક.
જાતા હું મએ જુસ્તજુમે ઉસકે, જાહાં હોગી વો દીલ આરામરી—બેશક.

——:o:——

બાબ તીસરા—પરદા દુસરા.

જંગલ.

(મેહેર ઓર કોબાદ પરેશાન હાલતમે આતા હએ.)

(મેરા પ્યારા કાંહાં યારો ગયા અલ્લાહી અલ્લા હએ) એહી તરજ.

કોબાદ—હએ મેરે બાગે ઉલફતકે ગુલેતર કયું તું મુરજાવે—ટેક.

કહા થા તુજકો મએ અવલ કે મત તુ સાથ મેરે ચલ;
બની તું આખીરશ બેકલ મુઝે જીના નહી ભાવે—હએ.
જરાતો સબ્ર કર દીલભર ન ઈતની બેકરારી કર;
મએ સદકે દીલસે હું તુજપર ભલા ફીર કયું તું ગભરાએ—હએ.

(આજ અએ મોરે પ્યારે) એહી તરજ.

મહેર—બાત અયેસી ન સુઈયાં મુખસે કહો નાહી દુખ તુમ સહો—ટેક.

તુમરી બલાસે મએ મર ગઈ તો, પર તુમ અએ સા જન નીત ખુશ રહો—બાત.

પએરોપે તુમરે મેરી જાન જાવે ઈસ્સે બહેતર કયાજી કહો—બાત.

(દુખી દીલ હાલ કવેસુર) એહી તરજ.

ફોબાદ—દેખો દેખોજી મેરી પ્યારી હીરનકી તુમ રફતાર,
દીજે રજા તો જાકર ઉસ્કા કરતા હું મએ શીકાર;
તીન દીનસે ભુકે હએ હમ ખાકે ઉસ્સે હો શેર,
જાતા હએ વો રજા કે દેનેમે ન કરોજી દેર.

(ઓ બુરયારે કાહે બોવત હએ તું જાન) એહી તરજ.

મહેર—નાહી સૈયાંરે વાંકો માર મોરા માનરે;
છાંદ મૈકો તનહા નાહી જારે;
કાહે વાકી લેવત હએરે જાન,
માનો સૈયાંરે————નાહી માર મોરા સૈયાં.

(ફોબાદકા જાના ઔર દુસરી તરફસે શદાદકા આના ઔર મહેરકો અકેલી દેખકર ગયેબી અવાજસે દરાના.)

ગયેબી—ભાલુ આયારે ભાગો ભાલુ આયા ભાગો.

(મહેર ગભરાકે દુસરા જંગલમે ભાગતી હએ.)

(બોલ તું આંખે મજનુ) એહી તરજ.

મહેર—વાલી મદદ કર મેરી સરપે મેરે મઓતકી હુઈ ફેરી;
કાસકો સુનાવે દુખ દુખીયાં, મોહે આ સબ ફકત રહી તેરી—ટે

બનબન ભટકત હું મએ પએરમે મારે પર ગએ હએ છાલે;
તોભી! એ ચરખે સીતમગર નીત નીત નઈ બલા મુઝ-
પે દાલે—વાલી.
અપને પીયાકે કારન વા, સનસાર છાંડકે નીકસી મએ ઘરસે
તાસ પરબી વો બીછગારે, જીયરા મોરા વાંકે બીના
તરસે—વાલી.

(મામુર હું શોખીસે સરા) એહી તરજ.

શાદાદ—શહેજાદી અબસ રંજો અલમ તુને ઉઠાઈ;
ઈસ કએદે મુસીબતસે મએ દેતા હું રહાઈ—ટેક.
મીસકીન કોબાદથા તું હુઈ ઉસ્કી ખરીદદાર;
હાતોસે અપને શાહીતો તુને હએ ગવાઈ—શહેજાદી.
કુચ ભી નહી બીગરા હએ તું સાથ મેરે ચલ;
ફીર તખ્ત તેરા તાજ તેરા તેરી દોહાઈ—શહેજાદી.

(સરારારે અરે બુલ બુલ) એહી તરજ.

મહેર—મુઝે કયા કામ શાહીસે, હએ વીગાના વતન મેરા.
મરંગીતો ગુબારે રાહા હોવેગા કફન મેરા—મુઝે.
ફકીરે ઈશ્ક હું મએ સલતનતપે તેરી કબ થુકુ.
નહી મોતાજ હું જરકી માલિ ગર સીમ્તન મેરા-મુઝે.
હું રાહે ઈશ્કમે સાબીત કદમતો દુંગી મએ સાદાં.
અભીતો ઈમતીહા કરતા હએ એ ચરખે કોહન મેરા-મુઝે.
ખુદાકે વાસ્તે કાલી સુરત તું દુર કર અપની.
મીલા દુંગી વગર ન ખાક, મે નાજુક બદન મેરા-મુઝે.

(સુન લાગ રહી તોરે આઠો પહર) એહી તરજ.

શાદાદ—હાત તોરે પરેગા સદા મજના નાહી સાથ મોરે ઘર હો
સજના—ટેક.

આગ આકાસસે બરસાંઉંગી ઉસમે પરેગા તોહે જલના;
હાતમે મારેદે તોરી બયાં છાંદ એ જંગલકા તલમાના-હાત.

(અબ તોરી બાકી ચીતવન) એહી તરજ.

મહેર—હતરે ઓ મુજી હક દુર તન છુના,
નાહી મોરા કાહે મોરી બયાં પકરે—ટેક.
કાલી કાલી સુરત ભુતકી મુરત દુર,
હો મુજી મોહે કાહે તું જકરે—હતરે.

(હમારે વતનકો ચલે જાએ હમ) એહી તરજ.

શાદાદ—અરી બે સમજ તું તો નાદાન હએ,
એ કહેને પે મેરે નહી ધ્યાન હએ—ટેક.
જો મીસ્કીન થા ઉસપે કુરબાન હએ;
હએ ઉસેતો મેરી દુની સાન હએ—અરી.
મેરે સાથ ચલનેમે ગર આના હએ;
તો કબઝેમે મેરે તેરી જાન હએ—અરી.

(શાદાદ મહેરકો મારને ચાહાના ઉતનેમે કોબાદકા આના.)

બયેત.

કોબાદ—અરે છોડ ઈબલીસ તું ઈસકા હાત,
કયું ઈસપર સીતમ કરતા હએ બદસીફાત,
અગર એક અંગોસ્તભી ઈસકો છુવા,
તો યકીન જાન ઈસ વખ્ત મુવા;

શાદાદ—મુજે મારને આયા એ બેહયા,
નહી જાનતા હએ મુજપર માહાબીરકા સાયા;
મુદઈ તું આખેરશ હુવા હીલાક, (કોબાદકો મારકર.)
મેરા સીના કરને આયાથા ચાક;

અરી ચલરી નાપાક તું બેહયાં,
વર ન દેખેગી અપના લાશા પરા.

(કયુંરે ખડા હિન્દુસ્તાની) એહી તરજ.

મહેર—માર મોહેકો નાપાકરે આશ જીનેકી નાહી—ટેક.
સાજન મેરા મોહસે છુટા જીનેપે હમરે હોખાકરે—માર
સાજન મદદકો ઉઠીઓરે વરના લે જાવે હમે બે ખ
કરે—માર.

(અરે ઓ મેરી પ્યારી) એહી તરજ.

કોબાદ—અરે ઓ મુજી કાહે સતાવેરે;
અએસા જીગરકો ચીરા મેરા જીએરા જાવેરે—ટેક.
કાહે કરૂં કુચ બસ ન ચલત હમેરે;
મઓત ભી નહી મુજકો આવે જીયરા જાવેરે—અરે.

——:o:——

બાબ તીસરા—પરદા તીસરા.
શદાદી બહેશ્ત.

(ખુદાકી પરસતીસ જો ગેરી હએગી) એહી તરજ.

કુએદી—અયે જાલીમ શેહેનશા એ કયેસી જફા હએ;
ઝરાભી નહી તુજકો બાકી ખુદા હએ—ટેક.
ઇનસાનોકા મુદઇ ઓર હો તું દુશમન;
બુતોકા કીયુ તું બના આસના હએ—અયે.

(શદાદકા મહેરકો લે દાખેલ હોના)

બયેત.

શદાદ—અયે ગુંગી મએને ઇસકો ગીરફતારતો કર લીયા,

ઈસકી નીગેહબાનીકા જીમ્માં તુજકો દીયા;
દેવ—હુવા વખ્ત સદકેકા અએ બેખબર,
હમારા તું દે બખ્સ હમે કુદતર;
રાદાદ—ગુંગી બાગમે પાયમીનત હએ કમ,
ખુન આદમકા બુતોકો પીલા દેતે હએ હમ.
(મેહેરકો) તેરાબી એહી હાલ હોગા.

(ગુલકો લીએ હમ આયેથે) એહી તરજ.

મહેર—મુહ કએસા ખુદાકો તું દીખાયેગા અએ જાલીમ;
બેશક તું જાહાનમમેહી જાએગા અએ જાલીમ—ટેક.
કયું બેકસો બે બસકા સીતમગર તું બના હએ;
કયા ઈસકી સજા તું નહી પાએગા અએ જાલીમ-મુહ.
જબ રૂબરૂ હસરમે ખુદા તુજકો બુલાવે;
તુ કોનસા મુહ લેકે વાં જાએગા અએ જાલીમ—મુહ.

બયેત.

રાદાદ—દુનીઆમે મુજકો હુઈ હએ, અએસો અસરત હુઈ હુસુલ,
દેખા કીસીને હસર જીસે હમ એ દીલ મલુલ;
તુજકોબી સમજાતાહું તું હો મુજપર ફીદા;
નહીતો તેરીબી એહી હોગી વારે દાદ.

(બદનસીબ હાએ ગોરા સૈયાં કાંહા હોગા) એહી તરજ.

મહેર—રાખ તોરાપરે દુર હાત ઓ પલીદ રાખ તોરા પરે દુર હાત,
રંજ પાંઉ જીસે જાઉ છુવા છુવા જરા મોહે તુને જાલીમ,
અરે ઓ ઈબલીસ કાહે મોહે સતાવે કરતુ દીલમે આપે ખુદા—ટેક

કોબાદ મોરા સાજન હએ હું ઉસપર મએ કુરબાન,
નાહી છોરૂ વાંકો ગરચે જાવો મોરી જાન—રાખ.

(દરવાજીયામે તતીઆં લાગ રહી) એહી તરજ.

શદાદ—અએ હતેલી તું નહી મુજસે સુખ પાવેગી;
તું ભુતોકા સદકાહી હો જાયેગી—અએ હતેલી.
મએ બાહારસે આતા હું અએ ગુંગી જબ તલગ;
ઈફ્રાજતસે રખ વર ન મર જાએગી—અએ હતેલી.

શદાદકા જાના મહેરકા ગમ કરના ઔર ગુંગીકા સમજાના.)

રાગ—સારંગ.

(તુજકોભી કુચ સજા અગીમકાર કીજીએ) એહી તરજ.

મહેર—દુનીઆમે જીદંગી દારહા અબ મજા નહી,
જીતેથે જીસ્કે વાસ્તે વો દીલ રૂબા નહી—ટેક.
જીતી રહી ગએ લે ગઇ તુમકો અજલને યાર,
કયું આપકે બીન યાર મેરી આઈ કજા નહી-દુનીઆમે.
લે મએભી તેરે પાસ આતી હું અએ સનમ,
તું ચલ નીકલ કાટું કીયું અપના ગલા નહી-દુનીઆમે.

—:o:—

બાબ તીસરા—પરદા ચૌથા

જંગલ.

(ગમસે મરે બદમસે દમ) એહી તરજ.

કોબાદ—અફસોસ તેરા ગુલબદન હોગા વાહાંપે હાલ કયા;
વો મુજી બેહયા તુઝે દેગા નહી જુલ જલાલ કયા-ટેક.
તુને અએ ગોરી દીલરૂબા મેરે લીએ સહી જફા;

ઉસકા એવજ તુઝે નહી દેવેગા જુલ જલાલ કયા–
અફસોસ.
તું સાથ પીતો મેંઝી જાં, જંગલ થા મીસ્લે ગુલીસ્તાં;
આતે હમે ખારસે નજર, શજરો ગુલને હાલ કીયા–
અફસોસ.
તંગ જીનેસે મઐઠા, પર તુજકો દેખ એ કહેતાથા;
અએસી હમે સાત દીલરૂબા, તો કરના ઇન્તેકાલ
કીયા—અફસોસ.

(ફીરેસ્તાકા નમુદ હોના.)

બયેત.

ફીરેસ્તા—સબર આદમ ન ખો અપની જાન,
ખુદા તુજપર હુવા મેહેરબાન;
લે એ નકશે સુલેમાની બશર,
ફરમાંઉ તુજે વોહી કામ કર;
સીતમ મેહેરેપર કરતા હમે બદ અતવાર,
મદદ કો તું ઉસકે અબ જા નેકજાત;
જાહાનમે શદાદ કલ જાયેગા,
તુજે તખ્ત ઉસકા મીલ જાયેગા;
ખુદા તેરા હાફેજ જલદીસે જા,
તેરે હકમે હમે ગમી હરદમ દોવા.

———:0:———

બાબ તીસરા—પરદા પાંચવા.

શદાદી બહેરત.

(ઈસ આતસે ઉલફત મે કીયા આગ લગાદી) એહી તરજ.

મહેર—ઈઆરજ નહી દુનીઆમે કોઈ યાર હમારા;
હએ તેરે સીવા કોઈ નહી મદદગાર હમારા—ટેક.
તું એકસો એતરકા ખુદાવંદ જહાં હયે;
કીઆ હમપે કમ એ ચર્ખકી હોતી જફા નહી—ઈ-
આરજ.
તું મેરે સનમસે મુજે જલદીસે મીલાદે;
બ્રુજ ઉસકેતો જીના એ બેકાર હમારા—ઈઆરજ.

(શદાદકા આના ઔર મહેરકો સમજાના.)

(તકકા હોતા હયે અએસાબી) એહી તરજ.

શદાદ—માન લે મહેર મેરા જલ્દ તું ફરમાન કંહી;
કરકે ઝીદ જાન તું હોવેગી અએ નાદાન કંહી—ટેક.
હો બગલગીર તું મેરેસે મેરી જાને જા;
કુછ તો હો દીલકા મેરે પુરાતા અરમાન કંહી-માન.

(એક ચતર નાર કર કર સીંગાર) એહી તરજ.

મહેર—દેખ ખબરદાર મતહા બદકાર,
હાત આંગપે ન દાર મોહે જીસે તું માર,
એહી બાર બારકી અરજ તોહેસે—ટેક.
કુચ ખોફ ખુદાકા રખ બદકાર,
બેકસકે જફા નહી હંએગી રવા—એહી બાર.

બયેત.

શદાદ—નહી હરગેજ કહા માનેગી બેહયા મેરા,

હમે એહી બહેતર કે દું ભુતોકો મએ સદકા તેરા;
ગુંગી હો તૈયાર બારાગ મીનીટ હમે પાંચ કમ,
ખુન ભુતોકો ગહેરકા અબ પીલાદેતે હમે હમ;
જા મએ કતેરેસે મુરદેકો બાહેર કરતાં હું,
ગહેર હોગી કએઃ ઉસમે તુજેહ એ ઝાહીર કરતા હું.

(શદાદકા કતેરેમસે મુરદેકો બાહેર કરને જાના ઈતનેમે ગુંગીને
ઘંટા હીલાના, દેવ ઈબલીસકા નમુદ હોના ઔર
શદાદકા ખુન પીના, બાદ ઉસકે કોબાદ ઝીવીકાર
ઔર કંઈ એક નોકરો દરબારીઓકા આના.)

બયેત.

કોબાદ—અએ આરકાંને શાહીર કરો અબ હીરાશ,
એહ નકશ સુલેમાની હમે મેરે પાસ;
કહોતો જલાદું તુમ મએ સબકો સબ,
વગર ન ગુજારૂં કુછ ઔરહી ગજબ;
વોહ જાદુગર શદાદ બદકાર થા,
કાંહાં ઉસપે એ નકશ ઈઝહારથા;
કસમ ઈસકે તુમ દેખો જરા,
એ દીવાર હોતી હમે કએસી ફના.

(કોબાદને નકશકી બરકતસે તીલેસ્માતકો નાબુદ કરના
ઔર સબોને કોબાદકી માફી ચાહાના)

(મએતો આબરીયાંસે મારૂંગી કતારીયાંરે) એહી તરજ.

સબ—શાહા હમને નહી થે તોહે જાને તોહે જાને—ટેક.
માફ બાતા કર ગાફીલ થે હમ, અબતો તોહેકુ પએ
છાને—શાહા.

તખ્ત પર બેઠા સરતાજ હમારે, હાજીર હએ ખીઝમત
બજાલાને—શાહા.

(ઈસ આતસે ઉલ્ફતે કયા આગ લગાદી) એહી તરજ.

મહેર—બોલો સનમ તુંમ ઇતનેદીનો તક કહાં રહે.
ફુરકતે તેરે કયા કયા સીતમ મએનેભી સહે—ટેક.
ખરતાથા હાલ રાત દીન તેરે ફીરાકમે;
આંખોસે અશ્ક હર ઘડી સીલાબસે બહે—બોલો.
કયું અએ અઝીઝો તુમસે મએ કહેથીતી કયા મુદામ;
લાયા એ કોન નકશીકુ દેખો જગ તહે—બોલો.
ઉમીદ હકને પુરી હમારી તમામ કી;
અબ ન ઉઠાવે રંજ મુસીબતકો હમ ગહે—બોલો.
હએ આરજુ અબ અગેશમે ઓકાત બસરહો;
અબતો હરીફ કોઈ ન હમકુ જરા કહે---બોલો.

(ખબાર લેરે મસીયા તું કંહા હયે) એહી તરજ.

ફ્રેબાદ—અએ દીલભર મહેર હો અબ શાદ ખુરરમ;
મીટાદે દીલસે અપને રંજો ઔર ગમ—ટેક.
રાહે ફુરકતમે તેરે રંજ લાખો;
તસવર તેરાહી રહેતાથા હરદમ—અએ દીલભર.
અજાએબ નકશ હએ અએ જાનેમન દેખ;
બડી ઝેહમતસે ઇસકો પાયે હયે હમ—અએ દીલભર.
કરૂં તારીફ ઇસ્ક કીસ દહનસે;
સખી ઔર સાફમે બહેતર નહી કમ—અએ દીલભર.
હરીફ એ ઇલ્તેજા હએ હકસે મેરી;
ન હોવે અબ જુદી મુજસે એ હમદમ—અએ દીલભ

(અદુપર તેરા રોબ જારી રહે) એહી તરજ.

સબ—નેકીકે ગુલસનમે આઈ બહાર અબ;
બદકાર સબ હો ગએ ખ્વાર ઝાર અબ—ટેક.
નેકીકા ફુલ હુવા હએ શીગુફતા;
બુલ બુલ ચમનમે કરે હએ પુકાર અબ—નેકીકે.
નેકીકા અંજામ નેક હી હોગા;
અંજામ બદકારોં દેખે હો યારબ—નેકીકે.

ગલત નામહ.

સફહા.	સતર.	ગલત.	સહી.
૫	૧૧	બેવારીસબ	બેવારીસ અબ.
૭	૨૧	જગલ	જંગલ.
૧૯	૨૩	જલદ	જલ્દ.
૨૭	૧૭	ઢનઢોરો	ઢનઢોરા,
૨૮	૧૦	સુને	સુનકે.

